

The background of the page is a repeating floral pattern in a light gray color. The pattern consists of various flowers, including large, multi-petaled blossoms and smaller, more delicate flowers, all connected by thin, winding stems with small, oval-shaped leaves. The overall effect is a classic, elegant wallpaper design.

אני מאמין

פרק 2

תוכן עניינים

חשיבות לימוד האמונה

1. ר' יהודה הלוי, 'כוזרי' מאמר שני וחמישי 3
2. ר' נחמן מברסלב 3
3. רס"ג, הקדמה ל'אמונות ודעות' 4-5
4. רמח"ל, הקדמה ל'מסילת ישרים' 6
5. רבנו בחיי, הקדמה ל'חובת הלבבות' 7-8
6. הרב קוק, 'מאמר הדור' 9
- סיכום: חשיבות לימוד האמונה 10

מהי אמונה?

1. בראשית ט"ו 11
2. ר' יוסף אלבו, ספר העיקרים 11
3. ר' שניאור זלמן מלאדי 11
4. הרש"ב, ספר המאמרים 11
5. רמב"ם, י"ג עיקרי האמונה 12
6. החזון איש, 'אמונה ובטחון' 13
- סיכום: מהי אמונה 14

איך מגיעים לאמונה?

1. תלמוד בבלי, מסכת נידה 15
2. המדרש הגדול 15
3. הרב דסלר, 'מכתב מאליהו' 16-17
- סיכום: דרכים להגיע לאמונה 18

אמונה ומימוש עצמי

1. הרב קוק, 'בקשת האני העצמי' 19
2. הרב קוק, אורות התורה 19

הפרט והכלל בעולם האמונה

1. הרב שמעון שקופ, הקדמה ל'שערי יושר' 20
2. ר' יהודה הלוי, 'כוזרי' מאמר שלישי 21
3. הרב סלוביצ'יק, 'איש האמונה' 22

עם ישראל – מאמינים בני מאמינים

1. ר' יהודה הלוי, 'כוזרי' מאמר ראשון 23-25
2. הבן איש חי, 'כי אם לבניה תקרא' 27
3. רמב"ם, 'איגרת תימן' 28
4. הרב קוק, 'למהלך האיזאות בישראל' 29
5. הרב קוק, 'איגרת תקנ"ה' 29-30

וְהָעָרֶב נָא, ה' אֶלְקֵינוּ, אֵת דְּבַרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי כָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,

וְהִיָּה אֲנִי, וְאַצְאֵינוּ וְאַצְאֵינוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְךָ

(מתוך התפילה)

יהי רצון שפלימוא יפיה לרב, ישמח ואייר אג פאב~

בהצלחה רבה!

אור

חשיבות לימוד האמונה

1. ר' יהודה הלוי, 'פוזרי' מאמר שני וחמישי (עמ' 34)

לדעת ריה"ל המעלה הגבוהה ביותר היא _____, אבל מי שלא נמצא בדרגה זו _____

_____

סיבות מדוע חשוב ללמוד אמונה:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

2. ר' נחמן מברסלב (עמ' 35)

_____

_____

_____

_____

_____

חשיבות לימוד אמונה

3. רס"ג. הקדמה ל"אמונות ודעות" (עמ' 36-38)

בספרו "אמונות ודעות" מבסס הרס"ג בצורה פילוסופית מעמיקה ושכלתנית את יסודות האמונה היהודית. בהקדמתו הוא מסביר מדוע ראה צורך לכתוב ספר זה, ומהי החשיבות הגדולה שיש בלימוד מעמיק ורציני של עיקרי האמונה.

4 קבוצות המאמינים: (עמ' 36 שורות 20-5)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

עבור מי כתב הרס"ג את ספרו? (עמ' 36 שורות 31-20)

1. _____
  2. _____
- לשם מה כתב הרס"ג את ספרו? _____

ניצד מתייחס הרס"ג לתפיסה האומרת כי אסור ללמוד ולעיין בענייני אמונה? (עמ' 36 שורה 32 - עמ' 37 שורה 2)

- ציטוט _____
- הסבר _____

(עמ' 37 שורות 15-10)

על פי הרס"ג אדם שמעיין בצורה נכונה יגיע לבד באמצעות שכלו לכל עיקרי האמונה, אך יחד עם זאת הוא מזהיר שזו לא הדרך הנכונה, והדרך הנכונה היא- _____

מדוע **פ** חשוב ללמוד אמונה ולחקור בשכל? (עמ' 37 שורות 21-19)

1. _____
2. _____

על פי הרס"ג כל עיקרי האמונה כבר ניתנו והוכחו לנו ע"י הקב"ה באמצעות _____, אדם שיחקור ויברר את האמונה בצורה נכונה ואמיתית בהכרח יגיע בדיוק _____ (שורות 28-21)

אם ניתן להגיע לכל יסודות האמונה באמצעות בירור שכ"ל לשם מה ניתנה לנו התורה והנבואה? (שורות 30-38)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

בגלל כל הסיבות הנ"ל עשה איתנו הקב"ה חסד ולימד אותנו מראש את כל עיקרי האמונה, והוכיחם ע"י: (שורות 38-41)

א. _____ ב. _____ ← באותות אלו אי אפשר להטיל שום ספק.

לכן אנו מחויבים _____ אך בכל הזמן הזה להמשיך _____ . (עמ 38 שורות 6-1)

לסיכום:

איזה גישה מייצג הרס"ג בנוגע לשאלה האם צריך ללמוד אמונה?

_____

מדוע לדעת הרס"ג חשוב ללמוד אמונה?

_____

חשיבות לימוד האמונה

4. רמח"ל, הקדמה ל'מסילת ישרים' (עמ' 40-39)

ספר מסילת ישרים עוסק בדרכי התעלותו הרוחנית והמוסרית של האדם, באופן הדרגתי אל עבר מדרגת הקדושה ורוח הקודש. (המידות: זהירות, זריזות, נקיות, פרישות, טהרה, חסידות, ענוה, יראת חטא וקדושה)

מה מעיד הרמח"ל על סיפרו?
 "אין התועלת הנקלט מספר זה יוצא מן הקריאה בו פעם אחת..." (שורה 5)
 הסביר את דברי הרמח"ל מדוע?
 אם כן, כיצד ניתן להפיק תועלת מספרו של הרמח"ל?
 שעל ידי כך האדם: 1.
 2.

רב האנשים משקיעים ב... כל אחד על פי נטייתו. לדוגמא:
 ולא מתעמקים ב... למרות ש...
 הסיבה לכך היא...
 לעומת זאת דווקא האנשים... הם אלו העוסקים ב...
 המציאות הזו גורמת לכך ש - 1.
 2.

כתוצאה מכך שלא לומדים ענייני אמונה ומוסר (או שלומדים בצורה נכונה...) נוצרה תפיסה מעוותת ש...

בניגוד למעשים כגון... שהם...
 ענייני היראה, האהבה, וטהרת הלב אינם...
 ולכן על מנת לרכוש אותם בליבנו אנו צריכים...
 ← הרמח"ל קובע כי אין שום סיכוי... אם לא...

"שהוא עיגב מה ה' אלוקינו שואל מעמנו" (עמ' 40 שורה 8)
 הסביר מהו הדבר העקרי שה' רוצה מאיתנו?

"אם-תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה, אז-תבין, יראת ה'" (משלי פרק ב')
 כיצד מסביר הרמח"ל פס' זה?

לסיכום:
 מטרת הרמח"ל בכתיבת ספרו-
 חשיבות לימוד מוסר ואמונה -

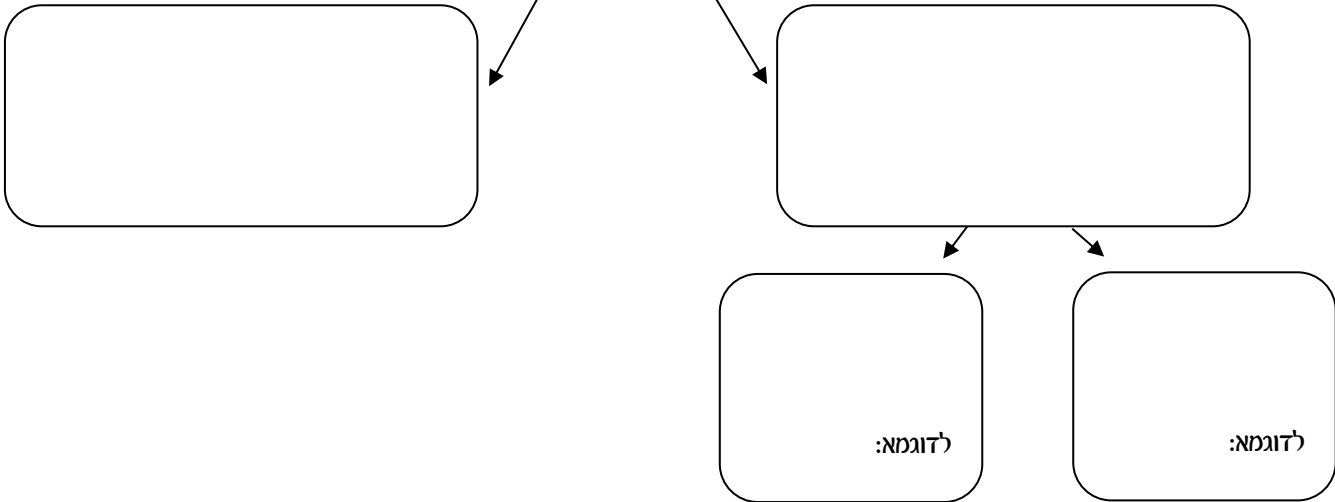
חשיבות לימוד האמונה

5. רבנו בחיי, הקדמה ל'חובת הלבבות' (עמ' 46-41)

קביעתו הבסיסית של רבנו בחיי היא: (עמ' 41 שורות 1-6)

המתנה הגדולה ביותר שקיבלו בני האדם מאת הקב"ה היא _____ לכן לא יתכן שאמונת האדם _____

"חוכמת התורה" מתחלקת לשני חלקים:

← המציאות בימיו של רבנו בחיי

שלוש טענות מדוע לא לומדים אמונה, והסבר מדוע טענות אלו אינן נכונות: (עמ' 41 שורה 30 - עמ' 43 שורה 13)

טענה 1:

הוכחות שטענה זו אינה נכונה:

הוכחה מן השכל _____

הוכחה מן התורה _____

הוכחה מחז"ל _____

טענה 2:

הסבר מדוע טענה זו אינה נכונה _____

טענה 3:

הסבר מדוע טענה זו אינה נכונה _____

← מי שמסוגל מבחינה _____ לעיין בעניינים אלו של _____ ולא עושה זאת מכיוון שמעכבים אותו

_____ הרי הוא אשם בכך שהתעלם מעניינים חשובים כל כך ולכן _____ (עמ' 43, שורות 15-

17)

להמחשת רעיון זה מביא רבנו בחיי את משל "העבד וספירת הממון": (עמ' 43, שורות 17-27)

המשל: _____

_____

הנמשל: _____

_____

_____

המטרה של כל עניין העיון במצוות הלבבות היא: _____

'אם יחלוק גלוינו על נסתרנו, וכוונת לבבנו על דיבורינו.... לא תהיה עבודתנו לאלוקינו שלמה, מפני שאינו מקבל עבודה מזוייפת' (שורות 36-37)

הסבירי: _____

מסיבות אלו קרא רבנו בחיי לספרו _____, שכן הוא עוסק ב _____.

משל הכסף השחור (עמ' 44 שורות 6-1)

המשל: _____

_____

הנמשל: _____

_____

לסיכום:

הסיבה שהביאה את רבנו בחיי לכתוב את ספרו היא _____

חשיבות לימוד האמונה _____

האם ליטל רבנו בחיי קרובה יותר אלמדת כסיג או אלמדת ריה"ו בלאלג הזכיר בלימוד אמונה? הסבירי.

_____

רבנו בחיי מביא 3 אפשרויות מדוע אין העלסקות באזוג האזוג. מהם שלט האפשרויות וכיצד הוא מסביר לאין הנדקה לאוסר העלסקות באזוג האזוג.

_____

_____

_____

חשיבות לימוד האמונה

6. הרב קוק, 'מאמר הדור' (עמ' 45-46)

רקע היסטורי ל'מאמר הדור'

▶ **דור שמתעלה מבחינה רוחנית צמא להגיון (=)**

עפ"י הרב קוק, הדור שלו, דור החלוצים הוא דור שמתעלה מבחינה ערכית, הוא דור אידיאליסט ולכן אומנם הדור הזה חוטא, אך זה נובע מ

▶ **עלייה ברמת הדור** (ביחס לדורות שקדמו לו)-

ביטויים לעליית רמת הדור:

1. _____

2. (עמ"י תמיד היה יוצא דופן בעניין זה, מפני ש _____)

ההשלכות של עליית רמת הדור, על דור הבנים:

1. _____

2. _____

'הוא לא יוכל לשוב מיראה אבל מאוד מוכשר הוא לשוב מאהבה, שיראת הרוממות תתחבר עימה' (שורה 32-33) הסביר את דברי הרב קוק _____

☒ **כפול הדור לעוליו מדבר הראייה וטא, מה גורם לרב קוק להגיב לטבטנציא מדובר בדור מאוז כואני?**

'דור בעל רוח גדול חפץ ומוכרח לחפץ, בכל מקום שהוא פונה, לשמוע דברים גדולים. ועיקר הגדולה של הדברים, הוא שיהיו מסוימים ומבוררים, על גודלם רוחבם והיקפם' (עמ' 46 שורה 5-6)

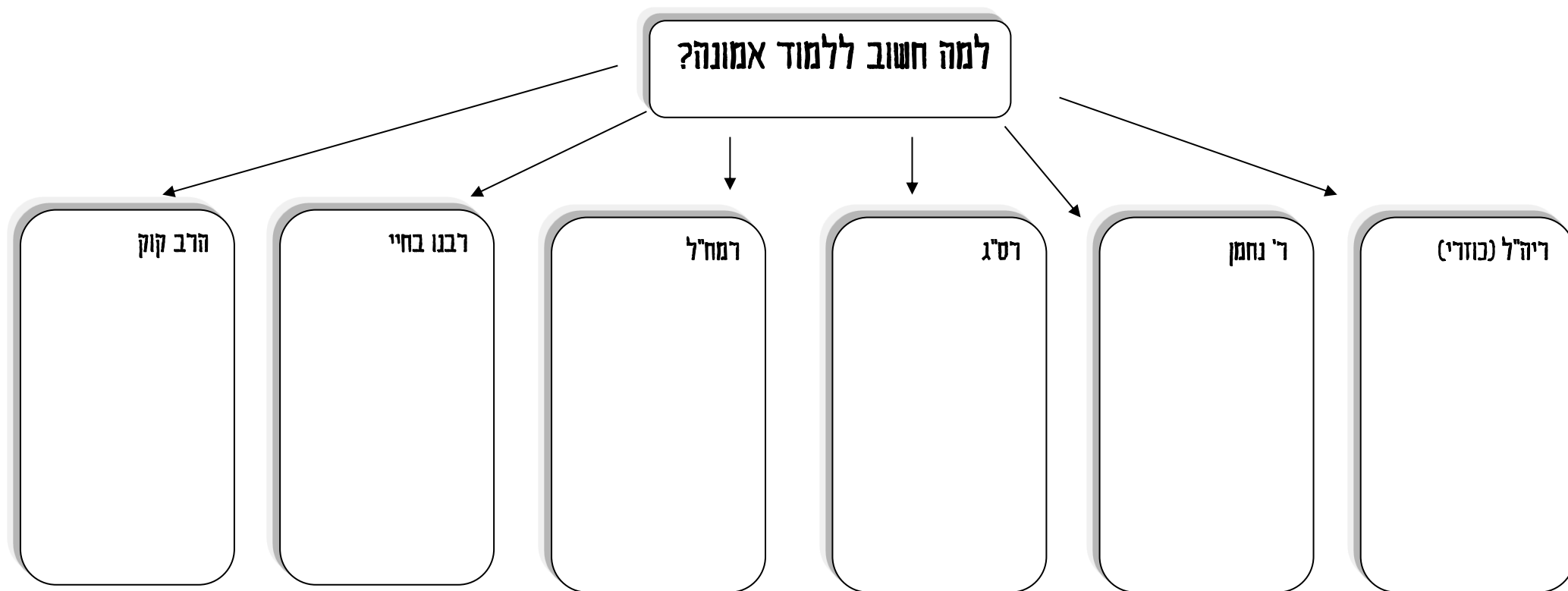
הסביר את דברי הרב קוק _____

לסיכום:

על פי הרב קוק, למה חשוב ללמוד אמונה? _____

_____

סיכום: חשיבות לימוד האמונה (עמ' 46-33)

מהי אמונה?

1. בראשית ט"ו (עמ' 48)

---

2. ר' יוסף אלבו, ספר העיקרים (עמ' 49)

---

3. ר' שניאור זלמן מלאדי (עמ' 50)

---

4. הרש"ב, ספר המאמרים (עמ' 50-51)

מהי אמונה?

5. רמב"ם, י"ג עיקרי האמונה (עמ' 55-52)

הרמב"ם מונה 13 עיקרים, שהם יסודות מרכזיים שעל כל יהודי להאמין בהם.

העיקרים הם:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

נבואת משה רבנו נבדלת מנבואת שאר הנביאים 1 -

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____

על פי הרמב"ם, מי שמאמין בעיקרים אלו _____ גם אם נפל וחסא (ואומנם ייענש על כך אך יהיה לו חלק לעולם הבא)

ומי שלא מאמין אפילו ביסוד אחד מהעיקרים האלו _____

יגדל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח	נִמְצָא וְאָנוּ עֵת אֵל מְצִיאֵנוּ
אֶחָד וְאָנוּ יְחִיד כְּיַחַדוֹ	נִעְלָם וְגַם אָנוּ סוּף לְאַחֲדוּתוֹ
אָנוּ לוֹ דְמוּת הַעוֹף וְאֵינוּ עוֹף	לֹא נַעֲרֵךְ אֱלֹוֹ קִדְשׁוֹ
קְדָמוֹן לְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא	רֵאשִׁיטוֹן וְאָנוּ רֵאשִׁיט לְרֵאשִׁיטוֹ
הֵנוּ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל נוֹצֵר	יֹרֵה גְדֻלָּתוֹ וּמְלִכּוּתוֹ
שִׁפְעַ נְבוֹאָתוֹ עָתָּה	אֵל אֲנִשִׁי סִגְלָתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמִשְׁהָ עוֹד	נִבְיָא וּמִבְיַט אֶת הַמְּוִעָתוֹ
תּוֹרַת אֱמֻנַת עַתָּה לְעַמּוֹ אֵל	עַל יַד נִבְיָאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ
לֹא יִחַלְיָהּ הָאֵל וְלֹא יִמִּיר	דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְוָדָתוֹ
עוֹפָה וְיֹדֵעַ סְתָרֵינוּ	מִבְיַט לְסוּף דָּבָר בְּקִדְמָתוֹ
עוֹמֵל לְאִישׁ חֲסִיד כְּמַפְעֵלוֹ	עוֹתוֹ לְרִשְׁעָה רַע כְּרִשְׁעָתוֹ
יִשְׁלַח לְקוֹץ יָמִים מִשְׁיַחֲנוּ	לְפִדּוֹת מַחֲכִי קוֹץ יִשְׁוִעָתוֹ
מִתִּימִם יַחֲיֶה אֵל בְּרִיב חֲסִדוֹ	בְּרִיב עֲדֵי עַד שֵׁם תְּעוֹלָתוֹ

מהי אמונה?

6. החזון איש, 'אמונה ובטחון' (עמ' 56-57)

אמונה בה' היא יכולת עדינה מאוד. מי שלא עסוק רק ב_____ יכול להיות פנוי ל_____ אנשים רבים טועים בפירוש המושג "ביטחון בה'", וחושבים כי בטחון הוא _____ אבל הפרוש האמיתי של המושג ביטחון הוא _____

ולכן הביטוי המעשי לתפיסה נכונה של האמונה

כאשר באות על האדם סכנות שמכניסות בו פחדים, עליו _____ גם כשבאים על האדם _____ עליו להאמין ש _____ כאשר אדם מחדיר בליבו את ההבנה שהכל מתוכנן ומכוון מאת הקב"ה - והוא באמת בוטח בה', גם הזרכים בהם הוא פועל ומשתדל משתנות. במקום _____ הוא _____

היחס בין אמונה לביטחון:

אמונה היא _____
 בטחון הוא _____

מאוד קל להיות בוטח בה' כאשר _____
 אבל המבחן האמיתי לבטחון בה' הוא דווקא _____

"טוב להודות לה'... להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות" (תהילים צ"ב)

אמונה בחיי היום יום (עמ' 57):

מסכת סוטה:

_____

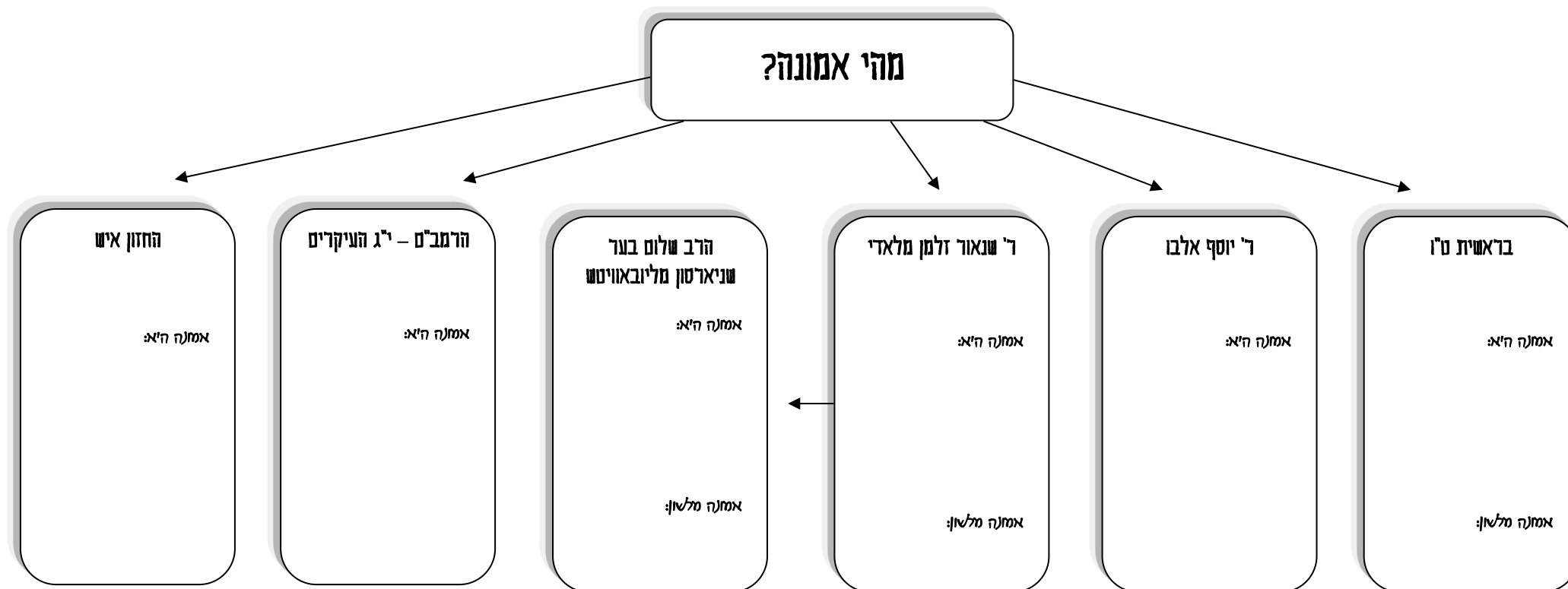
_____

מסכת שבת:

_____

_____

פינום: מהי אמונה (עמ' 57-50)

איך מגיעים לאמונה?

ו. תלמוד בבלי מסכת נידה (עמ' 58)

פ הרעיון המרכזי של המדרש :

ז. המדרש הגדול (עמ' 59)

משל:

פ הרעיון המרכזי של המדרש :

איך מגיעים לאמונה?

3. הרב דסלר, 'מכתב מאליהו' (עמ' 62-60)

עם ישראל הם _____ כלומר, האמונה טבועה בהם והם יודעים ש _____
 אך יחד עם זאת, יש מצווה מיוחדת _____, שהיא מצוות _____

חמש דרכים להגיע לאמונה:

1. הדרך החיצונית:

הדרך לאמונה: _____
 כיצד? _____
 _____
 _____
 הדרגה של דרך זו _____

היתרונות והחסרונות בדרך זו:

יתרונות	חסרונות

2 הדרך ההתבוננות:

הדרך לאמונה: _____
 כיצד? _____
 א. _____
 כפי שאומר הפסוק: _____
 ב. _____
 כפי שאומר הפסוק: _____
 דוגמאות לדרך זו _____

3 דרך הקדושה:

הדרך לאמונה: _____
 האמצעים להגיע לדרך זו: _____
 א. _____
 ב. _____
 ג. _____
 לדוגמא: _____

4. דרך ביטחון

הדרך לאמונה: _____
 דרך זו מחייבת בסיס של אמונה, אך כאשר זבקים בדרך זו, מתגברת _____, מכיוון ש _____
 _____
 ✨ דלג על דרך 15 _____

5. דרך הדבקות

הדרך לאמונה: _____
 זוהי הדרגה _____

על מנת ללמוד ולהגיע לאמונה באמת האדם חייב שתהיה לו _____,

בלי הכרה זו יישאר לימודו _____.

כמו אדם ש _____
 _____
 _____

סיכום: דרכים להגיע לאמונה (עמ' 62-58)

2. המדרש הגדול – אברהם אבינו מחפש את בוראו

1. תלמוד בבלי נידה – התינוק בבטן אימו

3. הרב דסלר – דרכים לאמונה

1.

2.

3.

4.

5.

אמונה ומימוש עצמי

1. הרב קוק, 'בקשת האני העצמי' (עמ' 63)

הרב קוק מונה 4 חטאים-

1. חטא אדם ראשון- _____
2. חטא עמ"י- _____
3. חטאה הארץ _____
4. חטא הירח- _____

המשותף לכל חטאים אלו - _____

← כלומר חטא הוא ביטוי של _____ כלומר, חטא מלשון- _____

הראייה מפנה ביקורת למחנכים ש _____

ס מסקנה הנובעת ממקור זה-

2. הרב קוק, אורות התורה (עמ' 64)

ס מסקנה הנובעת ממקור זה-

הפרט והכלל בעולם האמונה

1. הרב שמעון שקופ, הקדמה ל'שערי יוסף' (עמ' 65)

במבט ראשון נראה כי _____ ו _____ הם שני רגשות _____

אבל עלינו להשתדל ולמצוא את הדרך _____

דרגות בהגדרת "האני":

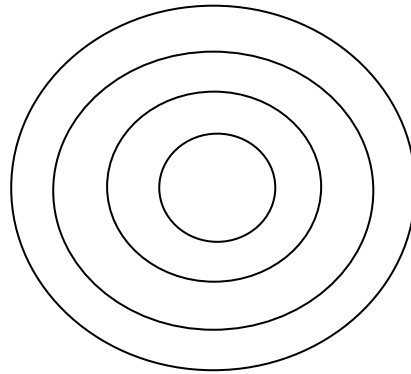
בדרגה הנמוכה ביותר, אני = _____

בדרגה מעט יותר גבוהה, אני = _____

בדרגה גבוהה יותר, אני = _____

מי שהולך על פי דרכי התורה, אני = _____ שהרי _____

האיש השלם ראוי לו להרגיל את עצמו להרגיש שאני = _____

מהי הגדרת האני הנמוכה על פי הרב שקופ? _____

אדם צריך הרגיל את עצמו לחשוב שהוא רק _____, ואם הוא מבין זאת- אז גם רגש _____ יעזור לו לאהוב את _____

"אם אין אני לי מי לי? וכשאני לעצמי מה אני?"

כיצד מסביר הרב שמעון שקופ משפט זה, וכיצד הוא מתקשר לדבריו?

_____

_____

אך עם זאת, על האדם להבין שלמרות שהוא רק _____ יש לו _____.

שהרי גם _____ שנמצא בתוך _____ חשוב ביותר לפעילות הממונה. שכן הכלל הגדול בנוי מ _____

✧ כגפיו, ומה דלגך על דברי הרב שקופ, כיצד ניגן איילסם אג דבריו בחיי היומיום?

_____

_____

הפרט והכלל בעולם האמונה

2. ר' יהודה הלוי, 'כוזרי' מאמר שלישי (עמ' 66)

חשיבות תפילה בציבור

שאלת מלך כוזר _____
 האם אגמטדדהק עם שאוף לו אפלימס? ✂

תשובת החבר:

תפילת הציבור עדיפה על תפילת היחיד מכמה סיבות:

1. _____
 _____
2. _____
 _____
3. _____
 _____
 _____
4. _____
 _____
 _____
 _____

אדם צריך להבין שהוא כמו _____ כלומר _____

הפרט והכלל בעולם האמונה

3. הרב יוסף דב סלוביצ'יק, 'איש האמונה' (עמ' 67)

הקדמה- איוב הוא: _____

איש הגורל: _____

דרכו להתמודדות עם משבר: 1. _____ 2. _____

איש הייעוד: _____

דרכו להתמודדות עם משבר: _____

כל זמן שאיוב התנהג כמו איש _____ כלומר _____

תשובת הקב"ה אליו הייתה _____

כאשר הבין זאת איוב ואמר _____ גילה לו הקב"ה את סוד הייעוד.

כלומר הסביר לו שאת _____ לעולם לא יבין, אך את _____ חובה עליו לדעת.

מהי הטענה של הקב"ה כלפי איוב? מה עליו לתקן בעקבות ייסוריו? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

מה ייחודה של התפילה היהודית? _____

_____

_____

_____

כיצד מצאו ייסורי איוב את תיקונם האמיתי? _____

"איוב נפדה מן המיצר האגואיסטי ונכנס למרחב הסימפטיה עם הציבור וההצטרפות לזולת, וכי ההתבדלות הפקעה, ובמקומה הופיעה התחברות"

הסבירי את דברי הרב סלוביצ'יק _____

_____

מה אגואיזם מואמר כש יש הרב סלוביצ'יק על חשיבות ההתחברות עם הכלל? _____

_____

עם ישראל – מאמינים בני מאמינים

ו. ר' יהודה הלוי, 'כוזרי' מאמר ראשון (עמ' 77-69)

מה מביא את מלך כוזר לצאת לחיפוש אחר דרך האמת?

סיכום שיטות הפילוסוף, הנוצרי והמוסלמי:

המוסלמי	הנוצרי	הפילוסוף	
			תיאור הא-להים
			האם האל ברא את העולם?
			מהו הקשר בין האל לבני האדם?
			על מה מבוססת הגישה?
			דחיית הכוזרי

הגישה היהודית – גישת החבר

על מה מבסס החבר את אמונתו? (סעיף יא)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

לאחר שמבין החבר שאמונת היהודים מבוססת על התגלות - הוא מגיע למסקנה כי היהדות מחייבת רק _____ ולא את _____. (סעיף כו)

בתגובה מסכים החבר עם טענת מלך כוזר ומסביר לו את השווה והשונה בין גוי לבין יהודי (סעיף כז)

הדרגות השונות במציאות: (סעיפים לא-מג)

הדרגה	המייחד אותה
1. צומח	פלנין הטבעי - כאוּר, ההולדה והאכילה ההתרבות והצמיחה. לנין שֶׁ נִמְצָא אִצְלוֹ - צמחים, בע"ח ואדם לא נִמְצָא - בזומם
2. _____	פלנין _____ - כאוּר, _____ לנין שֶׁ נִמְצָא אִצְלוֹ - _____ לא נִמְצָא - _____
3. _____	פלנין _____ - כאוּר, _____ לנין שֶׁ נִמְצָא אִצְלוֹ - _____ לא נִמְצָא - _____
4. _____ (סעיפים לח-מג)	פלנין _____ - כאוּר, _____ לנין שֶׁ נִמְצָא אִצְלוֹ - _____ לא נִמְצָא - _____

כיצד מתאר החבר את תולדות עמ"י? (סעיף פ"ג)

מה מחייבת יציאת מצרים את היהודים? (סעיף פ"ד)

נס נוסף שהתרחש לישראל במדבר (סעיף פה-פו)

מהו יחודו וחשיבותו של מעמד הר סיני?

ייחודו של מעמד הר סיני-

חשיבותו של מעמד הר סיני-

לסיכום, ההבדלים המרכזיים בין היהדות לשאר הדתות:

שאר הדתות (בייחוד הנצרות והאיסלאם)	יהדות	
		את מי מחייבת הדת? (פיסקה כ"ז)
		על מה הדת מבוססת?
מכיוון שפאלו ברא אלוהים, יש לשמוע לציוויו.		ממה נובעת החובה לקיים את צו ה'א-ל' (פיסקה כ"ז)
בצורה פדרלטיבית נביא שמפרסם אלוהים אלוהים ופועל אלוהים וכן פאלו...	באלוהים פאלו - באלוהים אלוהים	כיצד נוצרה הדת? (פיסקה פ"א)

הוגי עדות המזרח

(מקור זה אינו מופיע בספר – והוסף לתוכנית לימודים בתשע"ח)

הבן איש חי – 'כי אם לבניה תקרא'

הרב יוסף חיים מבגדאד* (ה"בן איש חי")

משלי הבן איש חי

מעשה שהיה בבן אחד פיקח יושב על השולחן בין אביו ובין אמו ויאמר לאביו: מיהו המלמד דעת ותבונה ומצווה לבן, אביו או אמו? ויענהו האב שהאב הוא המלמד, אבל האם עסוקה בעסקי הבית... ויען הבן ויאמר אם כן יש לי פליאה גדולה, כי לימד אותי היום רבי בבית הספר פסוק בספר משלי: "כי אם לבניה תקרא", והורה לי אל תקרי אם בחיריק, אלא אם בצירי, שהתורה נקראת ונחשבת אם לאדם, ואני תמה למה נקראת אם דראוי שתקרא אב כי האב הוא המורה בינה ודעת לבנו והוא המלמדו הדרך אשר ילך בה?

ויענהו האב ויאמר לו שאלה גדולה שאלת... ויתבונן הבן בדעתו, ולא עברו יותר מעשר דקות וישיב תשובה נכונה. ויאמר לאביו: אני מהיכן באתי? אמר לו: ממני ומאמך, כי אני אביך וזאת אמך. אמר לו: מי הוא ברור ודאי יותר, האב או האם, אמר לו: האם ברורה וודאית יותר כי הכל רואין שיצא הבן מבטנה, והכל מעידין שהיא אמו, על פי ראות עיניהם, אבל האב נקרא אב מצד השערת השכל. ויאמר: אם כן מצאנו תשובה לאותה שאלה, כי השם יתברך כשנתן לנו את התורה, לא שלח את משה רבנו עליו השלום אצל ישראל לאמר להם שהקדוש ברוך הוא שלח לכם תורה על ידי וכך וכך משפטה ועניינה וכך הן הלכות שלה. ואנחנו קבלנו דבריו מכח שהראה לנו אות ומופת שהוא נביא אמת, לא כך היה מעשה ולא קבלו ישראל התורה בדרך זו ובאופן זה אלא באמת הקדוש ברוך הוא הרכין השמים ושמי השמים על הר סיני. וכל אחד מישראל מקטן ועד גדול איש ואשה נער וזקן כלם ראו כבודו יתברך בעיניהם שכלם נתנבאו באותו היום כשעמדו לפני הר סיני. וראו כמראה הנביאים שרואים בעיניהם, ושמעו באזניהם קול הקדוש ברוך הוא שאמר: אנכי ה' אלקיך וכו' לא יהיה לך וכו', ועוד שמעו באזניהם שאמר להם הקדוש ברוך הוא: הנה אנכי נותן לכם תורה שיש בה תרי"ג מצוות על ידי משה שלוחי, וכל מה שיאמר לכם תעשו ותאמינו בו, כי הוא שלוח מאתי, והוא נביא אמת, ואותה שעה הרעיש הקדוש ברוך הוא את כל העולם כלו והיו קולות וברקים ולפידי אש נראין מסוף העולם עד סופו, וקול השופר חזק מאד, משה ידבר והאלקים יענו בקול, ככה ספר לי רבי כשלמדני בפרשת יתרו שכל הדברים האלה ספרו ישראל שבאותו הדור לבניהם הנולדים לאחר מתן תורה, כל אשר ראו בעיניהם, ואשר שמעו באזניהם, את דברי הקדוש ברוך הוא אשר צוה אותם בעבור אמונתם במשה רבנו שראו ושמעו כל אלה, כאשר יראה וישמע הנביא דבר ה'. וכל דור מגיד כל זה לבניו והבנים לבניהם, עד היום הזה שנתיסדה אמונה זו בלבבות כל ישראל דור אחר דור. נמצא המתן תורה שהיה מהקדוש ברוך הוא לישראל על ידי משה רבנו עליו השלום, היה ברור בודאי הגמור והשלם על פי ראות עינים ומשמע אזנים של כל ישראל, אנשים ונשים גדולים וקטנים, ולא היתה קבלת התורה ואמונת משה רבנו אצלם בהשערת השכל על ידי אות ומופת, אלא היתה קבלתם ואמונתם דומה להאמנת האם של הולד שהכל מעידין שהיא אמו, כי ראו שיצא מבטנה, ולכך כתב שלמה המלך עליו השלום "כי אם לבניה תקרא", אם בצירי, כי הבינה זו התורה שנקראת בינה, קבלתה אצלך ודאית וברורה, כמו ברור ודאות של אם, שהיא על פי ראית העין, ולא בירור האב שהוא נקרא אב לולד על ידי השערת השכל. ויענהו אביו: דברייך טובים ונכוחים.

* הרב יוסף חיים – ה"בן איש חי" – נולד בבגדאד בשנת התקצ"ד (1834) ונפטר בשנת תרס"ט (1909). פוסק, מקובל, דרשן ומנהיג. ספרו המפורסם ה"בן איש חי" עוסק בהלכות ודרשות עפ"י פרשת השבוע. כתב פיוטים וספרים רבים.

עם ישראל – מאמינים בני מאמינים

2. הבן איש חי, 'פי אם לבניה תקרא'

הבן איש חי מבאר את וודאות אמונת ישראל באמצעות שיחה המנהלת בין אב לבנו-

- בן שואל את אביו: _____
- עונה האב: _____
- שואל הבן: _____

← אם כך, מדוע התורה נמשלה לאם, אם את עיקר הלימוד מלמד האב?

- הבן חושב ועונה בעצמו על הקושיה בעזרת משל ונמשל:

משל:

נמשל:

מסקנה

אם התורה היתה ניתנת רק ע"י _____ - היינו מאמינים בה מכוח _____ . כמו שיודעים שאב הוא אבא לבנו- רק _____ .
 אבל מתן תורה היה _____ - שזה משהו וודאי. לכן האמונה שלנו בה' היא וודאית. (כמו הוודאות בכך שתינוק שיין לאמו)
 מסיבה זו פרשו חז"ל את הפסוק במשלי: "כי אם לבניה תקרא" אם בצירה. ← אמא= וודאות. בינה= תורה.
 (האב הוא אב לילד מכוח השכל (אין הוכחה לכך שהוא האב) והוא זה שמלמד את הילד תורה (ולא האם) כי הוא פועל מכוח השכל)

לסיכום:

התורה היא וודאית לאדם המאמין כמו הוודאות לילד מי היא _____ . לכן התורה נקראת _____ ,
 עדיפה אמונה המבוססת על _____ שהיא וודאית וברורה, מאשר אמונה המתבססת על _____ .

✿ הערות: דברים אלו מהווים חיזוק לדברי הריפ"י בכאזרי פרק א. רץ כך שהאמונה היסודית מגחילה ממלמד פר סיני ולא מבריאל פלואם.

עם ישראל – מאמינים בני מאמינים

3. רמב"ם, איגרת תימן (עמ' 78)

איגרת תימן- איגרת ששלח הרמב"ם לתימן כאשר הופיע שם נביא שקר, ובעקבותיו נגזרו על היהודים גזירות שמד. באיגרת מחזק הרמב"ם את יהודי תימן, ומסביר להם כיצד להבחין בין המשיח למתחזה למשיח, ועוסק בנביא ובהוכחה שהוא נביא אמת.

הרמב"ם מזכיר ליהודי תימן את עיקרי האמונה הבסיסיים שהם:

- ◆ הקב"ה הוא _____
- ◆ משה הוא _____
- ◆ ואת התורה אסור בשום פנים ואופן _____
- (את מעמד הר סיני צריך _____)

הסביר את הציטוט:

"וראוי לכם אחינו, שתגדלו בניכם על המעמד ההוא הגדול, ותספרו בתוך קהל ועדה גדלו והידורו – שהוא עמוד שהאמונה סובבת עליו והטענה שמביאה לידי אמת"

מה יחודו וגדולתו של מעמד הר סיני? (שורות 22-24)

כיצד מעמד הר סיני הוא אירוע שיכול לחזק יהודים בשעות קשות?

עם ישראל – מאמינים בני מאמינים

4. הרב קוק. למהלך האידאות בישראל (עמ' 80)

---

5. הרב קוק, אגרת תקנ"ה (עמ' 83-81)

איגרת (=מכתב) זו כותב הרב קוק ל _____ שהיה _____

טענתו של הרידב"ז כנגד הרב קוק היא _____

באיגרת זו מסביר הרב קוק את הסיבה מדוע הוא מוצא לנכון לקרב ולאהוב גם את פושעי ישראל.

ישנם שני עניינים עיקריים אשר יחד בונים את קדושת ישראל ואת הקשר האלוקי איתם והם:

הערך של ה _____ הוא הרבה יותר גדול וקדוש מהערך של _____ אלא שהסגולה והבחירה תלויות זו בזו, כלומר _____

בכל דור מסדר הקב"ה את סדרי הכוחות כיצד יופיעו בעולם. יש דור _____ ויש דור _____

בדור "עקבתא דמשיחא" (-) _____ (מתגבר דווקא כח _____ כמו שכתוב בפסוק 'זוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה', כלומר הגאולה לא תבוא בזכות _____ אלא 'למען שמו' המתגלה בזכות _____.

יש מצב בו נפסקת הסגולה, זה קורה למי שהוא _____ אנשים אלו הם ה"מינים" עליהם אנו מתפללים _____ אך גם ברכה זו לא תיקנו חז"ל בקלות, ויכל לחבר אותה רק _____ שהיה ידוע שהוא _____

✿ 281 מיון דווקא שגאג ישראל זורמג לאיבוב הסגולה?

בדור שלנו (דורו של הרב קוק) יש הרבה נשמות שהן נמוכות מאוד בצד ה _____ אבל _____ כיצד באה לידי ביטוי מעשי הסגולה של אותם אנשים? _____

מי שאין לו טביעת עין, ואינו יודע לחלק בין הצד ה _____ לצד ה _____, ומצליח לראות רק את ה _____ עלול _____ מאותם אנשים, ולכן אינו יכול לקרוב. על מנת שלא ילמד מאותם אנשים הכניס בו הקב"ה _____.

אך מי ששקוע בהסתכלות פנימית עמוקה יותר יודע להבדיל בין _____ ולכן הוא מסוגל ואף חייב לעסוק ב _____.

פעולה זו של קרוב רחוקים אף פעם אינה לחינם לעיתים רואים את ההשפעה החיובית באופן _____, ולעיתים _____, אך בשום מצב פעולה זו לא הייתה לחינם.

למה משווה הרב קוק את הכופרים בדור הגאולה? _____ מה נלמד מהשוואה זו? _____

הסבירי את דברי רב יוסף - "ייתי ואזכי דאיטיב בטולא דכופיא לחמריה" _____